

(1940 – 2014)

MUSTAFA EKMEKÇİ

13 Nisan 2012 tarihinde İlgaZlı Mustafa Ekmekçi'nin İstanbul Bağcılar'daki mütevazı evindeyiz. Kendisiyle Bediüzzaman, Risale-i Nur ve Nur Hizmetleri hakkında sohbetimiz oldu. Sorularımıza ayrıntılı cevaplar aldık. Röportajın tamamını kamera ile kaydettik. Mustafa Ağabeyin ilki 15 yaşında olmak üzere üç defa Üstad Hazretlerine ziyareti olmuş. On sene gibi uzun bir süre Zübeyir Ağabeyle birlikte hizmet-i Kur'an'iyede bulunmuşlar.

Mustafa Ağabeyin hatıralarında ilginç ayrıntılar var. Hz. Üstad'ın defalarca içinden geçtiği İlgaZ'ı "Tanımıyorum" demesi Zübeyir Ağabeyi ve Mustafa Ekmekçi'yi hayretler içinde bırakıyor. Abdurrahman Tan Ağabeye de "Seni hanımlara vekil tayin ettim" demesinin sırrı da öyle ilk anda anlaşılamiyor.

Mustafa Ekmekçi "Biz hizmetin hamallık yönüne bakıyorduk daha çok" dedi. "Anadolu'dan kitap sipariş listeleri geliyor, biz sandıkları hazırlayıp omzumuzla alıyor, ta Süleymaniye'den Yenikapı'ya kadar yürüyerek gidiyor, Yenikapı'dan trene biniyor, Askeri Havaalanına götürüyorduk. Halil Yürür ve Hakkı Yavuztürk de vardı bu hizmette" deyince şükran ve takdir duygularımız kabardı, gözlerimiz yaşardı.

Risale-i Nur eserleri matbaalarda ilk olarak 1957 senesinde Ankara'da tab edilmeye başlandı. İstanbul'da ise, ilk matbaa baskılarının resmi olarak 1959 yılında Abdullah Yeğin Ağabeyin üzerinden yapıldığını anlattı bize Mustafa Ekmekçi. "Bu tarihten sonra kitaplarda "Sinan Matbaası 1959" şeklinde matbaanın adı vardı artık kitaplarda" dedi.

Bu hatıraları yazıp tashihi için göndereceğim sıralarda Mustafa Ekmekçi Ağabeyimizin birden hastaneye kaldırıldığını öğrendim. Dualarla iyileşmesini bekledik. Fakat kader hükmünü icra etti ve bu kahraman ağabeyimiz 27 Ocak 2014 Pazartesi günü vefat etti. O'nu ve onun gibi; bu nurani hizmetin bir ucundan tutmuş, kaldırmış ve bugünlere getirmiş olan bütün ağabeylerimizi rahmet, minnet ve şükranla anıyoruz. Hep anacağız, onları hiç unutmayacağız inşallah...

Mustafa Ekmekçi Anlatıyor:

1940 yılında Çankırı'nın İlgaZ ilçesinin Akçaören Köyünde doğdum. 1954'de İstanbul'a geldim. İstanbul'a hafızlığı bitirmek için gelmiştim. Süleymaniye Kirazlımescit Sokakta bulunan 46 nolu nur dersanesinin sahibi Abdurrahman Tan ağabeyin dükkânı vardı, orada çalışmaya başladım. O, Risale-i Nur okuyormuş meğer. Hiç durmadan bir şeyler anlatıyor, devamlı anlatıyordu bana. Üstadtan bahsetti, 46 nolu dersanesinden bahsetti. Şu gördüğünüz kitapları o zaman almıştım ben. Bu kitaplar dükkânda sandıktaydı. O zaman bunları gösterdi bana. Kendisi okuyamıyordu. Ben okudum bu kitapları ona. Kitabın kapağını "Asa-yı Mûsa Mecmuâsı, Saiddin Nursi" şeklinde şeddeli okuyunca çok hoşuna gitmişti, etkilendi. Abdurrahman ağabey, üç katlı Süleymaniye dersanesini aldı, üst katında kendisi oturdu, alt katını dersaneye verdi... O sırada dersanede Ahmet Aytimur, Mehmet Birinci, Mehmet Fırncı, Üzeyir Şenler, Hakkı Yavuztürk vardı. Muhsin Alev ben geldiğimde Almanya'ya gitmişti.

ÜSTAD HAZRETLERİNE İLK ZİYARETİM ON BEŞ YAŞIMDA OLMUŞTU

1955 senesinde on beş yaşında iken, Üstad Hazretlerini ziyarete gittim ben. Risaleleri okuyunca insan Üstad Hazretlerin görmek arzu ediyor haliyle. Önce trenle Eskişehir'e gittim. O zaman otobüs falan yoktu daha. Burunlu bir minibüsle Emirdağ'ına gittik. Üstadı bulmak için önce Mehmet Çalışkan ağabeyi bulmak lazımdı. Dükkânı gösterdiler. Çalışkan Ağabeye İstanbul'dan geldiğimizi söyleyerek kendimizi tanıttık. Dedi "Üstad Eskişehir'e gitti, ama geri gelir, ben sana bir yer ayırtayım otelde." Sonra bir daha vardım dükkânına, "Üstad geldi" dedi. O gün otelde kaldım.

Üstadın evinin iki tarafından yol geçiyor, bir taraftan pencereleri görülüyor, öbür taraftan eve giriyorsun. Yılbaşına üç gün vardı, hava soğuktu. Akşamdan Mustafa Acet Ağabey “Ben seni Üstad’a götürürüm” demişti, ama ben daha bekleyemedim. Sabah saat sekizde çıktım Üstadın kapısına gittim; baktım Osmanlıca bir yazı var. “Üstadımız ziyaretçi kabul edemiyor, görüşmeden giderseniz, size dua edecek, duasına kabul ediyor...” diye bir yazı. Kabul edilmek zor bir şey... Ne olursa olsun dedim ve zile bastım. Kapının sürgüsü vardı, onu açtı birisi, Zübeyir ağabeymiş açan. “Buyur kardeşim, nereden geliyorsun, ismin ne?” dedi. “İsmim Mustafa” dedim. “Tamam” dedi ve yine kapıyı anahtarla kilitledi, anahtarı çekip aldı. Yalnız daha içeriye almadı beni. Biraz sonra geldi, sürgüyü çekti anahtarla kapıyı açtı “Buyurun” dedi. Girdim içeri. Biraz gidiyorsun, evin biraz basamağı var, ahşap bina. Sağdaki odaya girdik. Zübeyir Ağabey Risale-i Nur yazıyormuş. Başka kimse yoktu. O sıralarda Üstad biraz Isparta’da, biraz da Emirdağ’da kalıyordu. Bazen yanında kimseyi getirmiyormuş. O anda diğer ağabeyler Isparta’da imiş.

ÜSTAD’IN ‘ILGAZ’I TANIMİYORUM’ DİYEREK VERDİĞİ İŞARET

Zübeyir ağabey, kapıdan girerken “Üstad’ın elini öp” dedi. Üstadın odasına girdik. Üstad yataktaydı, elini şöyle uzattı. Hep öyle yaparmış zaten. Elini öptüm. Her yer tahta, iki tane minder vardı. Mindere oturdum. Üstadın dilini anlayamıyordum. Zübeyir Ağabey anlattı bana. İsmimi sordu, nerelisin diye sordu. “İlgazlıyım” dedim. İlgaz’ı tanımıyormuş. Zübeyir ağabey dedi ki “Üstadım siz Afyon’a giderken içinden geçtiniz” dedi. O zaman Afyon’a gidiş yolu tam İlgaz’ın içinden geçiyordu hakikaten. Şimdi kenarda kaldı gerçi. Yine “Tanımıyorum” dedi Üstad. Sonra “Niye geldin?” dedi. Biz aşağıdayız, Üstad da yukarıda karyolada; “Yüzüme bakma” diye ihtar ediyordu, ama yakalarsa. Tabi biraz önüne bakıyorsun ama biraz sonra yine bakıyorsun. Yakalasa bakma diye hiddet ediyor. “Niye geldin?” diye seslendi yüksek sesle bir ara. Acayip bir şekilde yüksek çıkıyordu sesi. Çıkmaz derler hâlbuki. “Kalemin var mı?” dedi. Ben yazıyordum, yazıyı biraz öğrenmişim, Sekizinci Söz’e gelmişim hatta. Onu götürsem oluyormuş meğer ama kimse bana, ağabeyler –Üstadın ancak hizmet maksadıyla gelenleri kabul ettiğini- söylememişti. “Peki” dedi. Biraz sonra biraz övgü yaptı. “Seni talebeliğe kabul ettim, her sabah dua edeceğim, sen de bana dua et. Seni burada bıraktım ama yakında mahkemem var. Risale-i Nur’u oku. İstanbul gibi yerlerde sizin gibi gençlerin Risale-i Nur okuması çok mühimdir. Seni Ahmet (Aytimur), Hakkı (Yavuztürk) gibi kabul ettim. Anneni babanı da dua edeceğim, onlar da bana dua etsinler” dedi. Karşılıklı olmasa olmuyormuş demek ki. Eskişehir’den Emirdağ’a Üstad Eskişehir’de iken geldiğimi söylediğimde, “Eskişehir’le buranın yol parasını vereceğim” dedi. Bir kese açtı, içinden iki lira çıkardı, ben almadım, almamakta ısrar ettim. Üstad’tan yol parası almak olmayacaktı, Üstad’tan yol parası mı alınırdı hiç. Alsaydık zengin olacaktık (gülüyor). Üstad Hazretleri çok zayıftı. Şu fotoğraftan çok daha zayıf görünüyordu. İşte böyle anlatırken; ne bileyim ben, biraz daha oturacağız sanıyordum. Kaç dakika olduysa, Zübeyir ağabey “Üstadım araba kalkıyor” dedi. Araba sık sık yoktu tabi o zaman. Ondan sonra öptüm Üstad’ın elini ve kalktım.

Araba dolmuştu, bir kişilik yer vardı. Şoför yerine oturmuş, motoru çalışıyordu. Ben oturdum, arkadan biraz öndeydim. Birisi geldi, biz Üstad’ın yanında iken Çalışkanlar’dan giren-çıkan olmuştu içeriye. Dedi: “Üstad şimdi hatırladı İlgaz’ı ‘Şimdi hatırladım, İlgaz’da çok talebelerim var’ diye söyledi Üstad” dedi. Hakikaten İlgaz’da çok nur talebeleri vardı o zaman. Hâlbuki Üstad’ın bir kulağından giren, bir daha diğer kulağından çıkmamıştır. İlgaz’ı hatırlamaması mümkün değildi.

Üstad’tan gelince, İstanbul’da bunu anlattım ağabeylere. “Dediler ki ‘bundan sonra senin hizmetin İstanbul’da, daha sana memleket yok, Üstad İlgaz’ı tanımadığına göre, aslında sana böyle işaret vermiş” dediler. Biz de bir daha memlekete gitmedik. O gündür buradayım, İstanbul’da.

Mustafa Ekmekçi Ağabeyin Bağcılar’da bulunan evinde hatıralarını aldık. 13 Nisan 2012

ÜSTAD ABDURRAHMAN TAN AĞABEYİ HANIMLARA VEKİL YAPTI

Hız. Üstad'a ikinci ziyademizi Kirazlımescit Dersanenin sahibi Abdurrahman Tan ağabeyle beraber yaptık. Sene 1958. Abdurrahman ağabeyin oğlu Muammer ve kayınbiraderi de vardı. Hanımlar Rehberi'ni götürdük giderken. İstanbul'da Hanımlar Rehberi basıldı, -teksir değil basıldı- telif hakkını götürdük Üstad'a, Isparta'ya. Trenle gittik, bir buçuk gün sürüyordu o zaman o kara trenlerle Isparta.

Isparta'ya vardık. Dedik, önce bir hamama gidelim, yıkanalım, hem de boy abdestiyle gidelim Üstad'a. Trende üstümüz toz-duman olmuştu. Girdik hamama, bir genç geldi, "İstanbul'dan gelenler kim?" dedi. Birisi cevap verdi. Daha bizi hiç kimse görmemişti Isparta'da. O genç "Üstad sizi bekliyor" dedi. "Git çağır" demiş Üstad. Hemen toparlandık, kurumuyuz, yaşmıyız bilmiyorum artık. Yarım yamalak yıkanıp çıktık. Dolambaçlı yollardan, oradan-buradan geçirdi, götürdü Üstadın evine bizi. İçeri girdik, ağabeyler vardı. İkinci namazını kıldık. Üstad'ın odasını biliyorsun. Sağdaki odada namaz falan kılıyorlar ağabeyler, öbür oda da yatak odası, yerde yatıyorlar ağabeyler. Mutfak yok, bir tane pompalı gaz ocağı, bir tane alüminyum tencere var büyükçe. Bir avuç pirinç attın mı bir tencere oluyor. Ondan yedik yani biz.

Bayram Ağabey "Gidiyoruz Üstad'a" dedi. Girdik şöyle halka şeklinde oturduk önüne. Abdurrahman Ağabeyin oğlu Muammer on yaşındaydı, küçüktü daha. Muammer'e "Benim suyumdan ver" dedi. Üstadın suyu pencerenin dışında duruyordu, verdi. Ben bize de verecek diye düşündüm ama vermedi. Üstad Muammer'e dedi ki "Seni kabul ediyorum, seni çocuklara vekil olarak gönderiyorum" dedi. Kayınbiraderine "Seni Erzincanlı hemşerim olarak kabul ediyorum" dedi. Abdurrahman Ağabeyler Erzincanlı idiler. "Bütün hemşerilerime seninle vekil olarak selam gönderiyorum" dedi. Sıra geldi Abdurrahman Ağabeye; "Seni biraderzadem Abdurrahman yerine kabul ediyorum. Seni hanımlara vekil yapıyorum" dedi. Sıra bana geldi "Seni de dersanelere vekil olarak veriyorum" dedi. Daha başka bir şey konuşmadan çıktık. Geldik beriki odaya, orada biraz çorba içtik. Başka bir şey yoktu dersanede. Bir tek çorba vardı, pirinç çorbası. Tadı iyiydi ama.

Trene bindik, orada kalmak yoktu, Üstad Isparta'ya gidenlerin hemen dönmelerini isterdi. Trende Abdurrahman Ağabey "Üstad niye beni hanımlara vekil yaptı yahu?" diye hayretle soruyordu. Ne bilelim biz diye herkes gülüyor, herkes bir yorum yapıyordu trende. Altı sene sonra Abdurrahman Ağabey bir araba aldı, hanımlara ilk dersi o başlattı. Hanımları evlerinden alıyor, dersten sonra yine evlerine bırakıyordu.

RİSALE-İ NUR'U NERDE AÇARSANIZ BEN ORDAYIM

Üçüncü ziyaretim 1959 senesinde oldu. Bu ziyaretimiz öyle meşveretle filan olmadı. Halil Yürür Ağabeyle kaçtık, gittik. Biz onunla hep beraber çalışıyorduk kitap işlerinde. Hamallık işlerini biz yapıyorduk. Herkes Üstad'a gidiyor, bizi gönderen yoktu. Aslında ağabeyler gidin derse gidebiliyorduk.

Bindik trene, vardık Isparta'ya, doğru Rüşdü ağabeyin dükkânına... Biraz oturduk, Bayram Ağabey geldi. "Oo hoş geldiniz" dedi, bizi aldı götürdü. Yine Bayram Ağabey götürdü bizi Üstad'a.

Üstad hiddet etti "Niye geldiniz?" dedi. "Hediye bana nasıl dokunuyorsa, ziyaret de aynı şekilde bana dokunuyor" dedi. Sonra dedi ki: "Risale-i Nur'un bir kitabını bir yerden bir yere götürmek, on gâvuru kesmektir, on gâvuru kesmek kadar sevaptır. Beni görmeye niye geldiniz, Risale-i Nur'u nerde açarsanız ben ordayım, Risale-i Nur'u nerde açarsanız ben ordayım" diye tekrar tekrar söyledi. "Yol paranızı vereceğim" dedi. Bir ağabey bizim isimlerimizi yazdı. Sonra oradan ayrıldık. Gâvur kesme misali harpte, cihadta kazanılan sevaba işaret ediyordu elbette.

YENİKAPI'YA, POSTANEYE OMZUMUZDA RİSALE PAKETLERİ TAŞIYORDUK

Zübeyir Ağabeyle on sene beraber olduk. 1962'de ben askerden terhis oldum. Geldiğimde Zübeyir Ağabey Kirazlımescid Sokak 46 nolu dersanedeydi. Zübeyir Ağabey de Üstad'ın vefatından bir sene sonra gelmiş İstanbul'a. Vefatına kadar yanında sayılırim hep, ama biz kitap işlerine bakıyorduk. Ben üç-dört yerde kaldım o zaman. Zübeyir Ağabeyin son zamanlarında 46 dersanesinde beraberdik.

Anadolu'dan kitap sipariş listeleri geliyor, biz sandıkları hazırlayıp omzumuzda alıyor, ta Süleymaniye'den Yenikapı'ya kadar yürüyerek gidiyor, Yenikapı'dan trene biniyor, askeri havaalanına götürüyorduk. Halil Yürür ve Hakkı Yavuztürk de vardı bu hizmette. Havaalanında Pilot Ali Demirel ağabeyle buluşuyor, -o nizamiyede bekliyordu bizi- gidiyoruz ta uçağa kadar, Ali Ağabeyin dolaplarına koyuyorduk kitap paketlerini. Hiçbir kimse bize kimsiniz, necisiniz diye durdurmuyordu. Böyle üç sene devam ettik. Hangara da bırakıyorduk kitapları. Artık uçak nereye giderse; Bursa, Diyarbakır, Ankara... Ali Ağabey "Yarın gidiyorum" diye bize telefon açıyordu. Ona göre biz de kitapları hazırlıyorduk. Dersanede telefon vardı o zaman. Bir de postaneye götürüyorduk kitap paketlerini. Her sabah iki üç kişi Beyazıt Postanesine götürüyorduk. Paketin üzerinde "Gönderen: Ahmet

Ay Timur” yazıyordu. Memur bize “Bu Ahmet Ay Timur sizi kandırıyor, hep paraları yiyor” diyordu. Öyle şaka yapıyordu tabi. Bu şekildeki hizmet, Sözler Yayınevi açılıncaya kadar yani 1975 yılına kadar devam etti.

RİSALELERİN İLK RESMİ BASKISI ABDULLAH YEĞİN AĞABEYİN ÜZERİNE OLDU

Sene 1975. Bir gün birkaç üniversite talebesi Abdullah ve Sungur ağabeye geldiler. “Risale-i Nur’u biz açıktan basalım” dediler. Meşveret toplandı... Karar verdiler... İsim ne olsun diye düşünüldü “Sözler” ismini kabul ettiler. Abdullah Yeğın ağabeyin üzerine oldu. Resmi olarak ilgili makamlara yayınevinin adını filan bildirdiler. Önce küçük kitapları bastırılalım diye karar çıktı. “Sinan Matbaası 1959” matbaanın adı vardı artık kitaplarda. O zamana kadar kitapların nereden çıktığı, ne olduğu belli değildi. Önce küçük kitaplar bastırıldı; bugün kapatırlar, yarın kapatırlar derken, büyük kitaplar da bastırılmaya başlandı. Halen daha basılır...

1977 yılında evlendim. Şimdi artık derslere gidebiliyoruz. Zübeyir ağabeyi soruyorsun, Zübeyir ağabeyin yaşadığı hayat belli. Üstad diyor, Hizmet diyor... Şahsını anlatmaya ihtiyaç yok onun.

İSTANBUL’DA İLK DERSLER

1958 yılında dersler oluyordu İstanbul Süleymaniye’de. Bir odası işte bu oda kadar küçük bir yer. Bu odanın ancak etrafı dolardı cemaatle. Bu iyiydi, büyük ders oldu bugün diyorduk. Odanın ortaları boştu ha, sadece kenarları dolduğunda iyiydi diyorduk. İstanbul’un her tarafından gelenlerle ancak bu kadar oluyordu. Şimdi artık düşünün cemaati...

1958’de şimdi “Suffa Vakfı” olan binada da dersler yapıyorduk Salı günleri. Oranın sahibi Tâhirî Ağabeyin akrabası Nazif Çelebi Ağabeydi. Dersler devam ederken, oranın aşağıdaki salonuna biz çuvallarla Risale-i Nur koyuyorduk. Nazif Çelebi Ağabey sonradan orayı satmış başka birine. Suffa Vakfı bu binayı ondan satın almış. O zaman Risale-i Nur girdi ya binaya, halen bu hal devam ediyor orada, Risale-i Nur okunuyor her katında.